

การศึกษาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการใช้การจัดการเรียนรู้ แบบ SQ4R ร่วมกับ เทคนิคแผนผังความคิด

A Study of English Reading Comprehension and Analytical Thinking Abilities of Grade 6 Students by using SQ4R Learning Model Together with Mind Mapping Technique

วรชยา สำราญรัมย์¹⁾ และ สิทธิพล อาจอินทร์²⁾

Waratchaya Samranrom¹⁾ and Sitthipon Art-in²⁾

¹⁾ นักศึกษาลำดับสูงสุดศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Master's degree student in Education, Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education,
Khon kaen University

²⁾ รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Assoc.Prof., Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Khon Kaen University, Khon Kaen,

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4Rร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด
ให้นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป 2) ศึกษา
ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R
ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด ให้นักเรียนมีคะแนนการคิดวิเคราะห์เฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 และมีจำนวน
นักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ด้วยการ
ใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่
6 โรงเรียนบ้านลักแห้ง อำเภอมือเืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เพชรบูรณ์ เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 23 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) แผนการจัด
การเรียนรู้ ด้วยการใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด จำนวน 6 แผน 2) แบบ
ทดสอบความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ 3) แบบทดสอบความสามารถในการคิดวิเคราะห์
และ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้วยการใช้การจัดการเรียนรู้
แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ
ค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนมีคะแนนความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ
เฉลี่ยเท่ากับ 23.38 คิดเป็นร้อยละ 77.96 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ 18 คน คิดเป็นร้อยละ 78.26 ซึ่งสูง
กว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2) นักเรียนมีคะแนนความสามารถในการด้านการคิดวิเคราะห์เฉลี่ยเท่ากับ 23.30 คิดเป็น

ร้อยละ 77.67 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด 17 คน คิดเป็นร้อยละ 73.91 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.59, S.D.=0.70) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ด้านการวัดและการประเมิน ($\bar{X}$ =4.74, S.D. =0.44) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X}$ =4.64, S.D. =0.49) และด้านสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X}$ =4.58, S.D. =0.55)

คำสำคัญ: ความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ, การคิดวิเคราะห์, การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด

Abstract

The purposes of present research were 1) to study English reading comprehension of grade 6 students by using SQ4R learning model together with mind mapping technique averagely score not less than 70% and the number of students passing the standard not less than 70% 2) to study analytical thinking ability of grade 6 students by using SQ4R learning model together with mind mapping technique averagely score not less than 70% and the number of students passing the standard not less than 70% and 3) to study the student's satisfaction in learning management by using SQ4R learning model together with mind mapping technique. The target group was 23 students of Grade 6 the first semester in academic year 2014 at Ban Sakhang School, Phetchabun Primary Education Service Area Office 1. The research methodology used in this research is one shot case study. The research instruments were 1) experimental tools consist of 6 lesson plans by using SQ4R learning model together with mind mapping technique 2) the assessment tools-consisting of English reading comprehension ability test. 3) the assessment tools-consisting of Analytical Thinking Ability test. and 4) the satisfaction questionnaire learning management by using SQ4R learning model together with mind mapping technique. The statistics used in the data analysis include statistics mean, standard deviation and percentage. The findings were as follows: 1) The students made a mean score average of 23.38 percentage of 77.96 on English reading comprehension ability and the students passed (18 out of 23) of them passed of 78.26 after learning to English reading comprehension by using SQ4R learning model together with mind mapping technique which were higher than the prescribed criterion. 2) The students made a mean score average of 23.30 percentage of 77.67 on analytical thinking ability and the students passed (17 out of 23) of them passed of 73.91 after learning to English reading comprehension by using SQ4R learning model together with mind mapping technique which were higher than the prescribed criterion 3) The students were satisfied in learning management by using SQ4R learning model together with mind mapping technique in whole satisfaction are very good level of satisfaction considering the top three were 1) Measurement and Assessment ($\bar{X}$ =4.74, S.D. = 0.44) 2) Learning activities ($\bar{X}$ = 4.64, S.D. = 0.49) and 3) Instructional media ($\bar{X}$ = 4.58, S.D. =0.55) .

Keywords: English Reading Comprehension Ability, Analytical Thinking, SQ4R Learning Model Together with Mind Mapping Technique

บทนำ

ในโลกสังคมปัจจุบันการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้น มีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต [1]

นอกจากนี้คงไม่อาจปฏิเสธได้ว่าภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลของโลกที่ใช้กันอย่างแพร่หลาย และเข้ามามีบทบาทสำคัญในวิถีชีวิตของผู้คนจำนวนไม่น้อย จากอิทธิพลของความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีและการสื่อสาร ส่งผลให้ภาษาอังกฤษยิ่งทวีความสำคัญมากยิ่งขึ้น เมื่อประเทศไทยเป็นอีกหนึ่งสมาชิกที่กำลังจะก้าวสู่ประชาคมอาเซียนในอนาคตอันใกล้ ภาษาอังกฤษยิ่งทวีความสำคัญและความจำเป็นมากขึ้น จึงต้องมีการวางแผนและเตรียมพร้อมพัฒนาเด็ก เยาวชน และคนไทยให้มี

คุณภาพและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สังคมคาดหวัง ครูผู้สอนซึ่งเป็นบุคลากรสำคัญในการถ่ายทอดความรู้ เพื่อพัฒนาสังคมต้องมีการปรับการเรียนเปลี่ยนการสอน ใฝ่ศึกษาเรียนรู้ตลอดเวลา แสวงหาเทคนิควิธีสอนใหม่ๆ เพื่อสร้างบรรยากาศและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญพร้อมสนับสนุนกระบวนการจัดการเรียนการสอนในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ กระตุ้นให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของภาษาประจำชาติและภาษาต่างประเทศ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้ในสังคมอาเซียนและเวทีโลกต่อไป [4]

ด้วยเหตุที่ภาษาอังกฤษมีความจำเป็นดังกล่าว หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดให้ภาษาอังกฤษเป็นสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่นักเรียนทุกคนต้องเรียนรู้ เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการฟัง พูด อ่าน เขียน เข้าใจความแตกต่างของภาษา การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง และวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และสามารถสื่อสารกับชาวต่างชาติได้ รวมทั้งช่วยให้ผู้เรียนเข้าถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียนได้ง่ายกว้างขึ้น ให้ผู้เรียนมีความสามารถใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทักษะสำคัญในการเรียนภาษาอังกฤษ คือ การอ่าน เพราะเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญจำเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะในการศึกษาหาความรู้ การติดต่อสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ล้วนแต่มีภาษาอังกฤษเข้ามาเกี่ยวข้องทั้งสิ้น [3] การอ่านเป็นทักษะพื้นฐานในการพัฒนาความรู้ความคิด ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินคุณค่าในการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน ซึ่งสามารถนำไปสู่การพัฒนาความรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ ควบคู่กับการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษอีกด้วย [17] การอ่านที่ดีมีประสิทธิภาพนั้นมีใช้แต่เพียงผู้อ่านสามารถอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง อ่านรวดเร็ว หรือจดจำเรื่องที่อ่านได้เท่านั้นสิ่งสำคัญอยู่ที่ผู้อ่านจะต้อง “เข้าใจ” (Comprehension) ในเรื่องราวหรือสาระสำคัญของเนื้อหาที่อ่านด้วย เมื่อผู้อ่านเกิดความเข้าใจในสิ่งที่อ่านแล้วสามารถนำสิ่งที่ตนอ่านจนเกิดความเข้าใจไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและการศึกษาเล่าเรียนได้ [15] ปัญหาสำคัญในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านสักแห้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 พบว่า จากรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนปีการศึกษา 2555 ได้คะแนนเฉลี่ย

ร้อยละ 25.94 และปีการศึกษา 2556 ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 28.86 พบว่า คะแนนวิชาภาษาอังกฤษต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยวิชาอื่น ผลจากระดับคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง [6] เมื่อพิจารณาวิชาภาษาอังกฤษได้คะแนนต่ำสุดกว่าทุกวิชาควรปรับปรุงสูงกว่าวิชาอื่น โดยเฉพาะการอ่านซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญควรได้รับการพัฒนาผู้เรียนส่วนมาก อ่านไม่ได้ไม่ทราบความหมายของคำศัพท์หรือประโยคง่าย ๆ ไม่สามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านหรือบอกความหมายได้ ทำให้ครูผู้สอนทราบถึงสภาพปัญหาในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาในด้านของการอ่านเพื่อ ความเข้าใจ เมื่อนักเรียนอ่านได้ก็สามารถทำความเข้าใจวิเคราะห์เนื้อหาได้ ในด้านความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านลักแห้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2555 ผลการประเมินการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 52.17 และปีการศึกษา 2556 ผลการประเมินการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 41.66 พบว่า ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนมีระดับที่ลดลง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R เป็นวิธีการเรียนที่เน้นให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในการอ่านที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นสำรวจ Survey (S), ขั้นตั้งคำถาม Question (Q), ขั้นอ่าน Read (R), ขั้นจดบันทึก Record (R), ขั้นสรุปใจความ Recite (R) และขั้นทบทวน Reflect (R) ซึ่งเป็นแนวคิดของ Francis P. Robinson [16] พัฒนามาจากการสอนแบบ SQ3R การสอนอ่านแบบ SQ4R ช่วยสร้างนิสัยการอ่านที่ดีและมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนได้เรียนรู้ที่จะจับใจความสำคัญอย่างรวดเร็ว เข้าใจเนื้อหาที่มีความยากได้ง่ายขึ้น ผู้เรียนจดจำเรื่องที่อ่านได้นานช่วยให้รู้จักเดาคำถามที่จะพบในแบบทดสอบช่วยให้อ่านได้เร็วขึ้น นอกจากนี้ การนำแผนผังความคิด (Mind Mapping) เป็นการนำทฤษฎีของสมองไปใช้ให้เกิดประโยชน์

อย่างเต็มที่ โดย Tony Buzan [14] นักการศึกษาชาวอังกฤษเป็นผู้ให้กำเนิด การถ่ายทอดความคิด หรือ ข้อมูลต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสมองลงในกระดาษ โดยการใช้ภาพ สี เส้น และการโยงใยแทนการจดย่อบันทึกแบบเดิมที่เป็นบรรทัด แผนผังความคิดมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้ โดยเริ่มจากการคิด การวางแผน การนำเสนอตลอดจนการช่วยในด้านความจำ การสร้างความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ การสรุปบทเรียน ซึ่งเป็นการระดมสมอง นำเสนอข้อมูล จัดระบบความคิดและช่วยความจำ วิเคราะห์เนื้อหา งานต่าง ๆ และสรุปหรือสร้างองค์ความรู้ได้เป็นอย่างดี [7] ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสนใจศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด เพื่อศึกษาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R มี 6 ขั้นตอน ได้แก่ Survey, Question, Read, Recite, Record and Reflect ของ Francis P. Robinson เป็นการอ่านอย่างเป็นระบบที่มีลำดับในการอ่านจนสามารถนำความรู้ใหม่จากการอ่านเชื่อมโยงกับความรู้และประสบการณ์เดิมเพื่อนำมาพิจารณาและตัดสินใจผลการอ่านอย่างเข้าใจ สามารถวิเคราะห์นำมาสรุปลงในแผนผังความคิด โดยแผนผังความคิดทำให้ผู้เรียนสามารถสรุปองค์ความรู้ ความสำคัญจากเรื่องที่ศึกษามาออกแบบโดยใช้เส้น สี รูปภาพ เป็นการสรุปย่อใจความสำคัญได้อย่างกระชับและเข้าใจได้ง่ายขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิดให้นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป
2. เพื่อศึกษาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการใช้การ

จัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด ให้นักเรียนมีคะแนนการคิดวิเคราะห์เฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ด้วยการใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ หมายถึง การอ่านที่ช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน โดยการแปลความหมาย จับใจความสำคัญ สรุปความ ตอบคำถามและบอกถึงรายละเอียดสาระสำคัญจากเนื้อเรื่องหรือบทความ การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ตามลักษณะของการอ่านภาษาอังกฤษ ดังนี้

- 1) การอ่านเพื่อค้นหาความรู้ค่าศัพท์ และไวยากรณ์
- 2) ความเข้าใจเรื่องที่อ่าน
- 3) การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ วัดได้โดยใช้แบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ซึ่งเป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

2. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ หมายถึง การจำแนก แยกแยะ องค์ประกอบต่างๆ ที่มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์เชิงเหตุและผล โดยใช้ความรู้ ความคิดในการวิเคราะห์แก้ปัญหาอย่างมีเหตุผลเพื่อหาข้อสรุป การคิดวิเคราะห์แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ตามแนวคิดของ Bloom [13] ดังนี้

- 1) การวิเคราะห์ความสำคัญ
- 2) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์
- 3) การวิเคราะห์หลักการ วัดได้โดยใช้แบบทดสอบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ซึ่งเป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3. เทคนิคแผนผังความคิด หมายถึง การวิเคราะห์เนื้อหาออกเป็นประเด็นหลัก ประเด็นรอง เพื่อหาส่วนประกอบที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน นำเสนอองค์ความรู้ ข้อมูลที่ได้ โดยการเขียน หรือวาดคำสำคัญของเรื่อง เริ่มจากความคิดที่เป็นประเด็นหลักนำไปสู่ความคิดที่เป็นประเด็นรอง

4. การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด หมายถึง การเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน เป็นการอ่านอย่างมีระบบ เข้าใจง่ายขึ้น มีลำดับขั้นตอนวิเคราะห์เนื้อหาออกเป็นประเด็นหลัก และประเด็นรองที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน นำเสนอองค์ความรู้ ข้อมูลที่ได้โดยการเขียน หรือวาดคำสำคัญของเรื่อง เริ่มจากความคิดที่เป็นประเด็นหลักนำไปสู่ความคิดที่เป็นประเด็นรอง การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R มีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 6 ขั้นตอนและนำเทคนิคแผนผังความคิดไปผนวกร่วมกัน เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านอย่างเป็นขั้นตอน จนสามารถสรุปเป็นแผนผังความคิด มี 6 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นสำรวจ Survey (S) ให้นักเรียนสำรวจเนื้อเรื่องที่อ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง โดยครูคอยชี้แนะวิธีการอ่านให้ฝึกอ่านแบบกวาดสายตารวดเร็ว

ขั้นที่ 2 ขั้นตั้งคำถาม Question (Q) ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับบทอ่านและให้นักเรียนฝึกตั้งคำถามที่ได้จากการอ่าน บันทึกคำถามที่ได้จากการอ่านเป็นแผนผังความคิด

ขั้นที่ 3 ขั้นอ่าน Read (R) นักเรียนอ่านข้อความจากบทอ่านซ้ำอย่างละเอียด หากคำตอบสำหรับคำถามที่ตั้งไว้และเขียนคำตอบที่ได้ลงในแผนผังความคิด

ขั้นที่ 4 ขั้นจดบันทึก Record (R) นักเรียนจดบันทึกคำตอบ ข้อมูลที่ได้จากการอ่านในขั้นที่ 3 จดบันทึกแต่ใจความสำคัญโดยใช้ภาษาตามความเข้าใจของนักเรียน และนำใจความสำคัญของเนื้อเรื่องที่อ่านได้เขียนลงในแผนผังความคิด

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปใจความ Recite (R) นักเรียนตอบคำถาม เขียนสรุปใจความสำคัญโดยเขียนใจความหลักและใจความรอง ใช้ภาษาของตนเองลงในแผนผังความคิดให้สมบูรณ์ตกแต่งให้สวยงามถ้ายังไม่เข้าใจหรือแน่ใจให้กลับไปอ่านซ้ำใหม่

ขั้นที่ 6 ขั้นทบทวน Reflect (R) วิเคราะห์วิจารณ์บทอ่าน แสดงความคิดเห็นจากแผนผังความ

คิดที่สรุปได้ในประเด็นที่นักเรียนเห็นสอดคล้องหรือแตกต่าง เป็นการทบทวนเรื่องที่อ่านทั้งหมด หากไม่เข้าใจส่วนไหนหรือจุดจำไม่ได้ให้กลับไปอ่านซ้ำและทบทวน ช่วยให้เข้าใจได้ชัดเจนและคงทน

5. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด ในด้านของเนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน และการวัดและการประเมินผล วัดได้โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ซึ่งมีวิธีการ ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย ที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านสักแห้ง อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ที่ศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 23 คน

2. รูปแบบการวิจัย ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ เป็นการทดลองขั้นต้น (Pre-Experimental Design) โดยศึกษากลุ่มทดลองกลุ่มเดียว (One Shot Case Study) ทำการศึกษาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนหลังการทดลอง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ 1) เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 2 หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง Food and Drink และ Special day & celebration จำนวน 6 แผนรวม 12 ชั่วโมง ซึ่งมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) 2) เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ (1) แบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง

(Index of Item-objective Congruence: IOC) อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 ค่าความยากง่าย (P) อยู่ระหว่าง 0.30-0.80 ค่าอำนาจจำแนก (B-index) อยู่ระหว่าง 0.22-0.60 และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.86 (2) แบบทดสอบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-objective Congruence: IOC) อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 ค่าความยากง่าย (P) อยู่ระหว่าง 0.26-0.78 ค่าอำนาจจำแนก (B-index) อยู่ระหว่าง 0.21-0.81 และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.91 (3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้วยการใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-objective Congruence: IOC) อยู่ระหว่าง 0.60-1.00

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 แผน ใช้เวลา 12 ชั่วโมง แล้วทดสอบความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์และสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ด้วยการใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิดหลังเรียน เก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปวิเคราะห์ผลทางสถิติ แปลผลการวิเคราะห์และสรุปผลการวิจัย

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้
1) วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทำแบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ และแบบทดสอบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าสถิติพื้นฐานค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำมาเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

ไว้คือ ให้นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ย ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป

2) วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด นำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยการหาค่าสถิติ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. สรุปผลการวิจัย

1) นักเรียนมีคะแนนความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ เฉลี่ยเท่ากับ 23.38 คิดเป็นร้อยละ 77.96 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ 18 คน คิดเป็นร้อยละ 78.26 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2) นักเรียนมีคะแนนความสามารถในการด้านการคิดวิเคราะห์ เฉลี่ยเท่ากับ 23.30 คิดเป็นร้อยละ 77.67 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด 17 คน คิดเป็นร้อยละ 73.91 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.59$, S.D.= 0.70) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ด้านการวัดและการประเมิน ($\bar{X}=4.74$, S.D. = 0.44) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.64$, S.D. = 0.49) และด้านสื่อการเรียน การสอน ($\bar{X}=4.58$, S.D. = 0.55)

2. อภิปรายผลการวิจัย

1) ความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจหลังจากได้รับการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด มีคะแนนเฉลี่ย 23.38 คิดเป็นร้อยละ 77.96 ของคะแนนเต็ม และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด 18 คน คิดเป็นร้อยละ 78.26 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผัง

ความคิด เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยในการจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้เร็วที่สุด เข้าใจเนื้อหาที่มีความยากได้ง่ายขึ้น ผู้เรียนจดจำเรื่องที่อ่านได้นานช่วยให้รู้จักการเดาคำถามที่จะพบในแบบทดสอบ และไม่จำเป็นต้องกลับมาทบทวนอีกครั้ง เพราะสรุปใจความสำคัญทุกอย่างไว้แล้วจากการจดบันทึก นอกจากนี้ผู้อ่านต้องมีจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ที่จับใจความสำคัญจากการอ่านได้อย่างรวดเร็ว โดยมีขั้นตอนการอ่านที่เป็นระบบและบันทึกความรู้ที่ได้จากการอ่านเป็นแผนผังความคิด สุคนธ์ สินธพานนท์ [8] ได้กล่าวถึงวิธีสอนแบบ SQ4R เป็นการสอนอ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อหาข้อมูลสำคัญของเรื่องโดยให้นักเรียนอ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อสำรวจหาใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน (Survey) และต่อจากนั้นเป็นการตั้งคำถามโดยเปลี่ยนจากใจความสำคัญของเรื่องให้เป็นคำถาม (Question) ขั้นตอนต่อไปให้นักเรียนได้อ่านบทอ่านเพื่อหาคำตอบโดยละเอียด (Read) แล้วให้นักเรียนจดข้อมูลต่างๆ (Record) ขั้นตอนต่อไปให้นักเรียนได้มีโอกาสเล่าเรื่องหรือทบทวนเรื่องที่อ่านจากข้อมูลที่ได้จดบันทึกไว้ (Recite) ขั้นตอนสุดท้ายให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่นักเรียนได้อ่าน (Reflect) และชัยฤทธิ์ ศิลาเดช [2] กล่าวว่า แผนผังความคิด เป็นกระบวนการคิดในรูปแบบภาพความคิด ที่มีหัวเรื่องที่จะคิดไว้ตรงกลาง และมีความคิดย่อย ๆ ตลอดจนรายละเอียดต่าง ๆ แตกสาขาออกไปเป็นเทคนิคในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) ซึ่งจะช่วยให้การคิดของคนเรากล่องขึ้นและมีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับ อมรรัตน์ จิตตะกาล [12] พบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้เรียนโดยใช้ วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 2) ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้เรียนโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและงานวิจัยของ Hasibuan, Azizah, Khairah

[18] ผลการศึกษาพบว่า 1) ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจได้ดีขึ้นโดยใช้ SQ4R และการเร่งเรียนรู้ 2) มีความแตกต่างระหว่างความสามารถของนักเรียนในการอ่านจับใจความโดย SQ4R และเร่งการเรียนรู้ และ 3) นักเรียนที่สอนโดย SQ4R เรียนรู้ได้ดีกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเร่งเรียนรู้ โดยสรุปครูสามารถใช้เทคนิคทั้งสองคือ SQ4R และการเร่งการเรียนรู้ที่จะปรับปรุงความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน

2) ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์หลังจากได้รับการเรียนรู้ด้วยการใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด มีคะแนนเฉลี่ย 23.30 คิดเป็นร้อยละ 77.67 ของคะแนนเต็ม และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด 17 คน จากนักเรียนทั้งหมด 23 คน คิดเป็นร้อยละ 73.91 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ 3 ด้าน คือ การวิเคราะห์ความสำคัญ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และการวิเคราะห์หลักการ ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด ทำให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์เนื้อหาที่ได้จากเรื่องที่อ่านอย่างเป็นระบบตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ในแต่ละขั้นจะมีการบันทึกความเข้าใจที่ได้จากการอ่านแล้วนำมาเขียนลงในแผนผังความคิด ในการเขียนลงแผนผังความคิดผู้เรียนต้องวิเคราะห์ความสำคัญ โดยเป็นการค้นหาใจความสำคัญของเรื่องที่จะนำมาเขียนลงในแผนผังความคิด ในด้านของการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เป็นการค้นความความสัมพันธ์จากเรื่องที่อ่านของแต่ละองค์ประกอบเกี่ยวข้องกันในลักษณะใด และการวิเคราะห์หลักการเป็นความสามารถในการค้นหาเรื่องราวที่กระทำอยู่นั้นได้ เพราะหลักการหรือแกนอะไรเป็นสำคัญ และนำข้อมูลที่ได้มาเขียนลงเป็นแผนผังความคิดในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งแต่ละด้านของการคิดวิเคราะห์เป็นการจัดระบบข้อมูล การจำแนกแยกแยะองค์ประกอบต่างๆ

ที่มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันเชิงเหตุและผล โดยใช้ความรู้ความคิดในการวิเคราะห์แก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล เพื่อหาข้อสรุป Bloom [13] ได้จำแนกลักษณะของการคิดวิเคราะห์ออกเป็น 3 ลักษณะ 1) วิเคราะห์ความสำคัญ เป็นการแยกแยะสิ่งที่กำหนดให้ทำอะไร สำคัญหรือจำเป็น หรือมีบทบาทมากที่สุด ตัวไหนเป็นเหตุ ตัวไหนเป็นผล 2) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ เป็นการค้นหาความสำคัญย่อย ๆ ของเรื่องราวหรือเหตุการณ์นั้นเกี่ยวพันกันอย่างไร สอดคล้องหรือขัดแย้งกันอย่างไร 3) วิเคราะห์หลักการ เป็นการค้นหาโครงสร้างและระบบของวัตถุ สิ่งของเรื่องราว และการกระทำต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้รวมกันจนสามารถดำรงสภาพเช่นนั้น อยู่ได้เนื่องด้วยอะไร โดยยึดอะไรเป็นหลัก เป็นแกนกลาง มีสิ่งใดเป็นตัวเชื่อมโยงยึดหลักการใด มีเทคนิคอย่างไรและสรุปค้น วิวัฒนาการ [11] ได้กล่าวถึง การคิดวิเคราะห์เป็นธรรมชาติของคนที่มีความใคร่ครวญ ตรึกตรอง อย่างละเอียด ใช้ความรู้ความคิดในการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล เพื่อนำไปสู่ข้อสรุปในการตัดสินใจ การคิดเป็นพื้นฐานคุณลักษณะสำคัญของผู้เรียนที่มีสติปัญญาดี เพราะทักษะกระบวนการคิดหรือหลักการคิดที่ต้องได้ตรง รอบคอบ สร้างสรรค์ หรือมีวิจรรณญาณ จะทำให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดเก่ง การเรียนรู้จะมีมากขึ้น ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับสุดิด บุญเดิม [9] พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษแบบ SQ4R มีความสามารถการคิดวิเคราะห์ หลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสรุป การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษแบบ SQ4R มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านความเข้าใจในการอ่าน ภาษาอังกฤษ และความสามารถการคิดวิเคราะห์ จึงควรสนับสนุนให้ครูนำไปใช้เป็นแนวทางพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษให้ประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้นต่อไปและงานวิจัยของ Lumpkin [19] ศึกษาพบว่า เมื่อได้สอนด้วยทักษะการคิดวิเคราะห์ แล้ว นักเรียนระดับ 5 และ 6 มีความสามารถด้าน

การคิดวิเคราะห์ที่ไม่ต่างกัน นักเรียนระดับ 5 ทั้งกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคงทนในเนื้อหาวิชาสังคมศึกษาไม่แตกต่างกัน สำหรับนักเรียนระดับ 6 ที่เป็นกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในเนื้อหาวิชาสังคมศึกษาสูงกว่ากลุ่มควบคุม

3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านการวัดและการประเมินผลอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = 0.44) รองลงมาคือด้านกิจกรรมการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.49) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านเนื้อหาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.70) ทั้งนี้เนื่องจาก การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นเนื้อหาที่สอดคล้องกับชีวิตประจำวัน มีความทันสมัย เนื้อหาที่เรียนมีความหลากหลาย แปลกใหม่ กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้เข้าใจความหมายของคำศัพท์จากการเดาความหมายจากบทอ่าน รู้จักการคิดวิเคราะห์สรุปเนื้อหาจากบทอ่าน การทำแผนผังความคิดช่วยในการสรุปเรื่องที่ได้อ่าน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้ได้รับความรู้อย่างเป็นขั้นตอนตามแบบ SQ4R ได้ฝึกทักษะการอ่าน การเขียนและการคิดวิเคราะห์ สื่ออุปกรณ์การเรียนรู้ที่นำมาใช้ในการเรียนมีความน่าสนใจ เข้าใจและจดจำเนื้อหาได้ง่าย สื่ออุปกรณ์การเรียนรู้มีสีสันที่กระตุ้นให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และจดจำเนื้อหาได้ง่าย และด้านการวัดและการประเมินผลครูผู้สอนได้แจ้งผลคะแนนให้นักเรียนทราบเพื่อนำผลงานมาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นมีความพอใจที่ได้ปรับปรุงผลงานของตนเองให้ดีขึ้น Shelly [20] ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ ว่าความพึงพอใจเป็นความรู้สึกสองแบบของมนุษย์ คือ ความรู้สึกทางบวกและความรู้สึกทางลบ ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างสลับซับซ้อน โดยความพึงพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อมีความรู้สึกทางบวกมากกว่าทางลบและสิ่งทำให้เกิดความรู้สึกพึงพอใจของมนุษย์

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้อง กับสุรีย์ เตียสริ [10] พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R วิชาภาษาอังกฤษ มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีความพึงพอใจรายชื่ออยู่ในระดับมากถึง มากที่สุดโดยสรุป การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R มีขั้นตอนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับธรรมชาติการเรียนรู้ด้านภาษาในบริบทที่หลากหลายและมีความหมายสำหรับผู้เรียน ส่งผลให้ได้รับความก้าวหน้าทางการเรียน จึงควรสนับสนุนให้ครูผู้สอนนำวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดังกล่าวไปใช้ จัดกิจกรรมในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพต่อไปและงานวิจัยของรจเรข เหลาลาภะ [5] พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิด (Mind Mapping) โดยภาพรวมระดับความพึงพอใจคิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.84 อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ในการเรียนการสอน

1.1 การจัดทำเนื้อหาที่ใช้ในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและการคิดวิเคราะห์ไม่ควรยาวเกินไปควรใช้ภาษาที่กระชับ เข้าใจง่าย และช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจกระตุ้นการเรียนรู้

1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรจัดลำดับขั้นตอนการเรียนการสอนให้ครอบคลุมกับขั้นตอนการสอนในแต่ละขั้นพร้อมแทรกการทำแผนผังความคิด เพราะการจัดลำดับขั้นตอน การสอนเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การสอนประสบผลสำเร็จมากขึ้น

1.3 การคิดวิเคราะห์เป็นส่วนสำคัญในการอ่านเพื่อความเข้าใจ เพื่อให้นักเรียนรู้จักวิเคราะห์เนื้อหาที่พบในเรื่องที่อ่าน ครูต้องอธิบายและยกตัวอย่างให้ชัดเจน

1.4 ในการสอนคำศัพท์ยากครูสามารถแทรกความหมายของคำศัพท์ไว้ตอนท้ายบทอ่านได้

หรือสอนให้นักเรียนเดาความหมายคำศัพท์จากบริบท เป็นอีกวิธีที่ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้คำศัพท์ได้ดีขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาความสามารถด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจและการคิดวิเคราะห์ ด้วยการใช้องค์ความรู้แบบ SQ4R ในระดับชั้นและวิชาอื่น ๆ เพราะจะเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้เข้าใจเรื่องที่อ่านได้อย่างรวดเร็ว และได้ฝึกการคิดวิเคราะห์

2.2 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับผลที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ด้วยการใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิดในด้านอื่น ๆ เช่น ด้านความสนใจ และเจตคติ

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จไปได้ด้วยดีเนื่องมาจากรองศาสตราจารย์. ดร. สิทธิพล อาจอินทร์ อาจารย์ที่กรุณาให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะที่ดี ตลอดจนให้กำลังใจในการทำงานมาตลอด และขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร. อังคนา ตุงคะสมิต ดร. แสงสุรีย์ ดวงคำน้อย อาจารย์ ดร. จตุภูมิ เขตจัตุรัส และอาจารย์ ดร. ศิริพงษ์ เพียศิริ ที่ได้กรุณาตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ให้คำแนะนำข้อเสนอแนะ แก้ไขงานวิจัยฉบับนี้ให้มีคุณค่าและสมบูรณ์ และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ให้ทุนสนับสนุน

เอกสารอ้างอิง

- [1] กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย. 2551.
- [2] ชัยฤทธิ์ ศิลาดะ.คู่มือการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระดับ ประถมศึกษาปรับปรุงใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: พลิกส์เซนเตอร์. 2544.

- [3] ดุษฎี นานาร. การพัฒนากิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและ ความคงทนในการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยวิธีสอนแบบ SQ3Rวิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2553
- [4] พาณิศา วงศ์เลขา. พัฒนากิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษสู่อาเซียนและเวที โลก. ค้นเมื่อ 12 มกราคม 2557, จาก [http:// social.obec.go.th/node/89](http://social.obec.go.th/node/89). 2553.
- [5] รจเรข เหลาลาภะ. การพัฒนากิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้ แผนผังความคิด (Mind Mapping) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5.วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2555
- [6] โรงเรียนบ้านสีกแห้ง. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านสีกแห้ง ปีการศึกษา 2556. เมืองเพชรบูรณ์: เพชรบูรณ์. 2556
- [7] วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. การพัฒนาการเรียนการสอน. มหาสารคาม: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2553
- [8] สุคนธ์ สิ้นพานนท์. การจัดกระบวนการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ.: อักษรเจริญทัศน์. 2545.
- [9] สุจิต บุญเติม. ผลการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษแบบSQ4R ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2554.

- [10] สุรีย์ เตียสิริ. ผลการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ชั้นมัธยมศึกษาปีที่6. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย มหาสารคาม. 2555.
- [11] สุวัฒน์ วัฒนานนท์. แนวคิดการพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สหมิตรพริ้นติ้งแอนด์ พับลิชชิ่ง จำกัด. 2554.
- [12] อมรรัตน์ จิตตะกาล. การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระ การเรียนรู้ ภาษาไทย โดยใช้วิธีสอน แบบ SQ4R ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตร และการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ทักษิณ. 2556
- [13] Bloom, B.S. Taxonomy of Education Objectives: the Classification of Educational Goals. Handbook I : Cognitive Domain. New York: Devid MCKay Company. 1956.
- [14] Buzan, Tony. The Brain User's Guide. New York: E.p. Dutton. 1998.
- [15] Ediger, A. Teaching Children Literacy skill in A Second Language, In Marianne Celce Murcia (ed) Teaching English as a Second Language. Boston, Massachusetts: Heinle & Heinle Pulishers. 2001.
- [16] Francis, Robinson P. Effective Study 4th Edition. NY: Harper and Row. 1970.
- [17] Grabe, W. and Stoller, F.L. Reading for Academic Purposes : Guidelines for the ESL/EFL Teacher. In Marianne Celce Murcia (ed.), Teaching English as a Second or Foreign Language. Boston, Massachusetts: Heinle & Heinle Pulishers. 2001.
- [18] Hasibuan, Azizah Khairah. The Effect of SQ4R and accelerated Learning on Students Achievement in Reading Comprehension. ค้นเมื่อ 15 สิงหาคม 2557. จาก [http:// digilib.unimed.ac.id/the-effect-of-sq4r-and-accelerated-learning-on-students-achievement-in-reading-comprehension-1291.html](http://digilib.unimed.ac.id/the-effect-of-sq4r-and-accelerated-learning-on-students-achievement-in-reading-comprehension-1291.html). 2011.
- [19] Lumpkin, Cynthia Rolan. Effects of Teaching Critical Thinking Skills on the Critical Thinking Ability. Achievement and Retention of Social Studies Content by fifth and Sixth - Graders, Dissertation Abstracts International. (May) 3694 - A. 1991.
- [20] Shelly, Maynard W. Responding to Social Change. Dowden : Hutchison Press. 1975